

”Talvi on tulossa”

Sopimusneuvottelut venyvät poikkeuksellisen pitkiksi

IAU

Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen sopimuskausi päättyi 15.11. Uuden sopimuksen saavuttaminen on osoittautunut monimutkaiseksi ja aikaa vieväksi prosessiksi. Varsinaisten työehtosopimusmääräysten ohella osapuolten näkemykset toimialan tilanteesta ja vastuunkannosta ovat tavanomaista kauempana toisistaan.

Talouden näkymät

PALTA kertoi elokuun lopulla ilmestyneessä suhdannekatsauksessaan (2/2017) talven tuloista talouteen. Neuvottelut PALTA:n ja IAU:n välillä alkoivat syyskuussa. Samaan aikaan varsinaisia talousennusteita tekevät tahot ovat reivanneet kautta linjan kasvuennusteitaan ylöspäin.

Vahvassa vireessä oleva talouskasvu perustuu laajalti työn tuottavuuden kasvuun. Yrityk-

sissä lujittunut usko näkyy kasvaneina investointeina. Ilmailualalla investoinnit ovat olleet poikkeuksellisen suuria ja toteutusaikataulu rivakka.

PALTA elää talvea

Ei ole uskottavaa, etteivätkö yritykset investointeja tehdessään olisi arvioneet myös talouden näkymiä. Silti PALTA:n johtopäätökset eivät syksyn kuluessa ole muuttuneet mihinkään. Viime viikolla ilmesytyneessä suhdannekatsauksessa (3/2017) ”Talvi on tulossa” -edelleen.

On totta, että talouden noususuhdanteita seuraavat väijäämättä laskusuhdanteet, mutta myös päinvastoin. Sikäli yhtä mielekkäitä arvioita taloudesta olisivat: ”Kevät on tulossa”, ”Kesä on tulossa” ja ”Syksy on tulossa”.

PALTA:n sanavalinta ei silti yllätä. Sen edustajat istuvat tällä hetkellä kymmenissä muissakin neuvottelupöydissä. Suurempi yllätys olisi ollut, jos PALTA olisi toiminut samalla

logiikalla myös edellisten työehtosopimuskierrosten aikaan ja vakuutellut kesän olevan tulossa talouteen.

Vastuunkanto

Taloustilanteen ohella vastapuoli on perustellut neuvotteluissa työehtosopimuskantajaan työnantajajyhdistyksen vastuun kannolla Suomen taloudesta. Tällä on viitattu PALTA:n hallituksen linjaukseen, jonka mukaan metalliteollisuudessa 31.10. tehdyn sopimuksen tulee määrittää kaikkien muiden toimialojen sopimusraamit.

Tarkkaan ottaen linjaus tarkoittaa sitä, että vastuu Suomen taloudesta on yksin työehtosopimuspöydissä. Tässä katsontakannassa esimerkiksi henkilöstömenojen eurolla, joka käytetään johdon palkitsemiseen, on erilainen luonne, kuin eurolla työntekijän palkassa. Vain jälkimmäinen euro on sidottu vastuuseen Suomen taloudesta.

Kompromissi

Neuvottelutilanne ei kuitenkaan ole välttämättä yhtä epätoivoinen, kuin edellisen perusteella voisi olettaa. Kokeemus on nimittäin osoittanut, ettei toimialan tilanteesta, saati taloudellisen vastuun kannosta, ole vallinnut yhteistä näkemystä aina aikaisemminkaan. Silti työhdoista on voitu sopia.

Neuvottelutulos muodostuu lopulta pelkästä työehtosopimuksen määräyksiä sisältäväs-

tä kompromissista. Tämän es-tämättä molemmat osapuolet voivat pysyä edelleen kannois-saan - PALTA työntajien, IAU työntekijöiden etuja puollusta-en.

Neuvotteluja jatketaan

Almanakkaan katsoen toden-näköistä on, että talvi tulee jo-ka tapauksessa jossain muo-dossa ennen neuvottelutulok-sen syntyä.

Seuraavan kerran IAU:n ja PALTA:n neuvottelukunnat

tapaavat ensi torstaina 7.12. kello 13. Jo aiemmin asetettu ylityökielto jatkuu toistaiseksi ennallaan.

Neuvottelujen kulusta löytyy tietoa IAU:n verkkosivuille avatuilta jäsensivuilta (TES-neuvottelujen 2017 jäsensivut). Sivuille on koottu myös ammattiosasto- ja yhtiökohtaisia tiedotteita, joissa on selvitetty yksityiskohtaisemmin mm. ammattiosastojen neuvotte-luille asettamia tavoitteita.